

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 1T/99/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123012124
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3123012124.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Michalom Frátrikom v trestnej veci obžalovaného A. B. na hlavnom pojednávaní konanom 5. marca 2024 v Trenčíne, takto

rozhodol:

Obžalovaný A. B., narodený XX. XXXXXXXX XXXX v C. D., trvale bydliskom mesto C. D., t. č. vo výkone väzby v ÚVV Žilina,

je vinný, že

dňa 30. júna 2023 v čase po 00:00 hod. počas komunikácie s E. F. pri ohnisku, pod vplyvom požitých alkoholických nápojov vošiel do starej opustenej budovy, v ktorej prespával, nachádzajúcej sa v areáli bývalých chovných rybníkov na adrese G. XXX/X, C. D., v úmysle zmocniť sa cudzej veci vzal zvnútra budovy nôž s čepeľou o dĺžke 23,5 cm a šírke 4,5 cm s drevenou rúčkou, vyšiel pred budovu, kde na stoličke pri ohnisku sedel poškodený E. F., podišiel k nemu držiac pred sebou tento nôž vo vystretej ľavej ruke a začal kričať na poškodeného, aby mu dal svoju zlatú retiazku, ktorú mal zavesenú na krku, čo poškodený odmietol, následne na neho obvinený A. B. kričal, že nech si ju odopne, lebo mu ju odopne on, pristúpil k poškodenému bližšie a na krk mu priložil nôž ostrou stranou čepele, pričom kričal, že nech mu dá retiazku, lebo ho podreže a zabije, na čo si poškodený zo strachu o svoj život odopol retiazku z krku a dal ju obvinenému, ktorý si retiazku zobral a keď kráčal smerom od poškodeného, tak poškodený z miesta ušiel, pričom týmto konaním spôsobil E. F. odcudzením retiazky zo žltého kovu škodu vo výške 450,- €,

a tohto konania sa dopustil i napriek tomu, že bol v minulosti právoplatne odsúdený za zločin, a to rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 12T/82/2021 zo dňa 14.02.2022, právoplatný dňa 14.02.2022, za pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona,

t e d a

proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania – so zbraňou,

č í m s p á c h a l

zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e

podľa § 188 odsek 2 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 37 písmeno m) Trestného zákona, § 38 odsek 5 Trestného zákona a za aplikácie § 39 odsek 1, odsek 3 písmeno d) Trestného zákona na trest odňatia slobody 5 (päť) rokov 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody z a r a d u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd u k l a d á aj trest prepadnutia veci, a to noža zn. HOFFMAYER s čepeľou s nehrdzavejúcej ocele o dĺžke 23,5 cm a šírke 4,5 cm s drevenou rúčkou prírodnej hnedej farby, pričom podľa § 60 odsek 5 Trestného zákona sa vlastníkom tejto veci stáva štát.

o d ô v o d n e n i e :

27.12.2023 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Považská Bystrica („prokurátor“) na Okresný súd Trenčín („súd“) na obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX („obžalovaný“) obžalobu Pv 361/23/3306 z 27.12.2023 pre podozrenie zo spáchania skutku na tom skutkovom základe a takej právnej kvalifikácie, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Po prednese obžaloby na hlavnom pojednávaní bol obžalovaný poučený o všetkých jeho procesných právach, najmä podľa § 34 a § 121 Tr. por.. Zároveň bol poučený podľa § 257 Tr. por. s tým, že ku skutku uvedenému v obžalobe môže urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Tr. por.. Obžalovaný po tomto poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Nakoľko uznal vinu zo stíhaného spáchania skutku, súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por., pričom na všetky položené otázky v zmysle cit. ust. obžalovaný odpovedal „áno“. Prokurátor následne vyjadril súhlas s tým, aby súd vyhlásenie obžalovaného prijal a vykonal dokazovanie len k výrokom o trestnoprávných sankciách. Po takomto zistení súd vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny zo spáchania stíhaného skutku, bez narušenia jeho skutkovej totožnosti, keď ho právne posúdil zhodne s tým, ako bol posúdený v podanej obžalobe, pretože boli naplnené všetky štyri zákonné formálne znaky daného trestného činu, tj. subjekt, subjektívna stránka, objekt i objektívna stránka, podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal, nakoľko na podklade výsledkov dokazovania obsiahnutých v spise nemal pochybnosti o vine obžalovaného s tým, že dokazovanie na hlavnom pojednávaní vykonal len k výrokom o trestnoprávných sankciách.

Na návrh procesných strán súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom znalca MUDr. Karbulu a čítaním listinných dôkazov (postupom podľa § 269 Tr. por.), a to z prílohovej obálky č. I. 266 odpisu z registra trestov a výpisu z evidencie priestupkov a tiež zápisnice o vydaní veci na č. I. 120. Okrem toho súd postupom podľa § 270 ods. 1 Tr. por. oboznámil vydanú (tzv. doličnú) vec.

MUDr. Karbula, ktorý v prípravnom konaní vypracoval znalecký psychiatrický posudok na osobu obžalovaného, sa na hlavnom pojednávaní v prvom rade odvolal na jeho závery, na ktorých zotrval. Uviedol, že obžalovaný trpí a v čase spáchania skutku trpel duševnou chorobou podľa MKCH-10, a to diagnózou F6l Zmiešaná porucha osobnosti - disociálna a impulzívna a diagnózou F70.0 Ľahká duševná zaostalosť. U obžalovaného nebola a nie je prítomná porucha schopnosti vnímať a posudzovať reálny stav vecí, nakoľko absentuje duševná porucha s paticky (chorobne) motivovaným správaním v zmysle porúch vnímania alebo myslenia (psychóza). To, či bol obžalovaný počas skutku pod vplyvom etanolu, nevedel verifikovať. Ak by i požil alkoholické nápoje, opitosť si privodil sám a konal pod vplyvom psychoaktívnej látky, kedy sa racionálne správanie dostáva do úzadia a vynára sa do popredia pudová zložka osobnosti, bez morálnych zábran. Po preštudovaní vyšetrovacieho spisu, zdravotnej dokumentácie a zohľadnení poznatkov, ktoré získal pri vyšetrení obžalovaného konštatoval, že obžalovaný v čase spáchania stíhaného skutku nemal vymiznuté ani forenzne významne znížené rozpoznávacie a ovládacie schopnosti. Jeho správanie nejavilo známky duševnej poruchy (v zmysle psychózy), kedy by bol odklonený od reality a čin by spáchal s patickou (chorobnou) motiváciou. Jeho konanie bolo jemu vlastné v rámci disociálnej poruchy osobnosti a zisťného charakteru. Obžalovaný teda v čase spáchania stíhaného skutku mohol ovládať svoje konanie a rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť. Obžalovaný je plne schopný posúdiť následky svojho konania a je plne schopný chápať zmysel trestného konania. Pritom nezistil prítomnosť závislosti od alkoholu alebo na iných návykových látkach, bol prítomný abúzus alkoholu, avšak ten nespĺňa kritériá na diagnostiku škodlivého užívania alebo závislosti od alkoholu tak ako ich definuje MKCH. Obžalovaný tiež v minulosti experimentoval s marihuanou a pervitínom. Vzhľadom na disociálnu, impulzívnu a ľahko mentálne retardovanú osobnosť, manipulatívne tendencie, zahmlievanie, simuláciu

duševnej poruchy so sekundárnym ziskom („bol nepríčetný“) a opakovaný justičný postih, sú dané osobnostné charakteristiky jednoznačne kontraindikáciou k protialkoholickému liečeniu, znalec preto neodporúča nariadiť obžalovanému ochranné protialkoholické ambulantné ani ústavné liečenie, nakoľko by bolo neefektívne, obžalovaný by liečbu devalvoval, demotivoval by v skupinovej psychoterapii ostatných pacientov. Dané liečenie by nezmenilo postoj obžalovaného k abúzu alkoholu ani by nezaručilo abstinenciu mimo chránené prostredie. Navyše obžalovaný v minulosti v rámci absolvovania psychiatrického ochranného liečenia ústavnou formou získal dostatok informácií o škodlivosti alkoholu, vzťahu jeho konzumácie k trestnej činnosti, bol poučený o rizikovitosti ďalšieho zneužívania, negatívnom pôsobení na zdravie, o nutnosti abstinencie, stratégiách zvládania cravingu. Za najvhodnejšie v prípade obžalovaného považoval uloženie iného opatrenia, napríklad zákazu konzumácie alkoholu a drog. Na nariadenie ochranného psychiatrického liečenia tiež nenašiel indikáciu, keďže obžalovaný netrpí duševnou poruchou v užšom slova zmysle (psychózou). Pobyť obžalovaného a slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný z psychiatrického hľadiska. Na dopĺňujúce otázky upresnil, že na vzniku disociaľneho a kriminálne závadového správania obžalovaného sa podieľalo prostredie, v ktorom žil a vyrastal, kde bol prítomný abúzus alkoholu a disociaľny spôsob života a naopak obžalovaný nebol nijak usmerňovaný k vedeniu riadneho života, v dôsledku čoho vyrastal v detskom domove. Alkohol u neho odbrzdzuje zábrany a zvyšuje agresivitu. Choroby obžalovaného sú však trvalé, prognóza obžalovaného do budúcnosti je preto neistá. Je však nádej, že pokiaľ na obžalovaného počas dlhšieho trvajúceho trestu odňatia slobody bude vhodne psychologicky pôsobené, obžalovaný získa vzdelanie a po výkone trestu sa prípadne zamestná a nájde si trvalé bývanie, na zmenu jeho „zaužívaného stereotypu“ v civilných podmienkach.

Z odpisu z registra trestov je zrejme, že obžalovaný bol pred spáchaním stíhaného skutku celkom trikrát odsúdený. Okrem odsúdenia uvedeného vo výroku rozsudku, tj. druhovo rovnakú trestnú činnosť, k čomu aktuálne stíhaný skutok predstavuje tzv. špeciálnu recidívu, ale aj trestný čin krádeže, za čo mu ešte ako mladistvému bol uložený úhrnný trest odňatia slobody 14 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu pre mladistvých, ktorý vykonal 01.10.2022 u neho Okresný súd Považská Bystrica vo veci 12T/43/2022 upúšťal od uloženia súhrnného trestu za trestné činy poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Tr. zák., krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. a poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., ktoré spáchal pred odsúdením uvedeným vo výroku rozsudku. Napokon vo veci Okresného súdu Považská Bystrica 1T/17/2023 mu za trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák., ktorý spáchal 27.10.2022 (26 dní po tom, ako vykonal trest odňatia slobody podľa odsúdenia uvedeného vo výroku rozsudku), bol uložený trest odňatia slobody 6 mesiacov, ktorého výkon bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov do 26.11.2024. Stíhaný skutok teda spáchal v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia.

Vo výpise z evidencie priestupkov má obžalovaný záznamov, prevažne ide o priestupky proti verejnemu poriadku, neuposlušnosť výzvy verejného vyplnulo, ale aj vzbudzovanie verejného pohoršenia a niekoľko priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu.

Obžalovaný v priebehu prípravného konania nôž zn. HOFFMAYER s čepeľou s nehrdzavejúcej ocele o dĺžke 23,5 cm a šírke 4,5 cm s drevenou rúčkou prírodnej hnedéj farby.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd aplikujúci § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. bola u obžalovaného zistená jedna poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., keďže sa k spáchaniu stíhaného skutku priznal a tento úprimne oľutoval (viackrát v priebehu celého súdneho konania) a jedna príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., keďže bol v minulosti za trestný čin už odsúdený (a odsúdenie zároveň nemá zahladené; to platí tak o veci uvedenej vo výroku rozsudku, ako aj o veci Okresného súdu Považská Bystrica 1T/17/2023). Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery (§ 34 ods. 4, § 38 ods. 2 Tr. zák.) súd preto vychádzal z pomeru poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností 1:1. Zároveň je ale zrejme, že obžalovaný vo veci uvedenej vo výroku rozsudku bol odsúdený za zločin, pričom stíhaný trestný čin je taktiež zločinom, jedná sa teda o opakované spáchanie zločinu a preto sa za aplikácie § 38 ods. 5 Tr. zák. zvyšuje dolná hranica trestnej sadzby uvedenej v § 188 ods. 2 Tr. zák. (od 7 rokov do 12 rokov) o jednu polovicu a obžalovanému tak mohol byť ukladaný trest odňatia slobody od 9 rokov a 6 mesiacov do 12 rokov. Ďalej je zrejme, že obžalovaný urobil

vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. zák., čo aj v súlade s konštantnou rozhodovacou praxou súdov vrátane súdu odvolacieho mohlo byť vyhodnotené ako i) poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., ii) okolnosť, ktorá v spojení s inými okolnosťami prípadu alebo pomermi páchatela môže odôvodniť mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., alebo napokon iii) okolnosť, ktorá môže odôvodniť aplikáciu § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Aplikujúc ustanovenia o treste uvedené vo výroku tohto rozsudku súd dospievajúc k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery obžalovaného by použitie trestnej sadzby v rozmedzí od 9 rokov a 6 mesiacov do 12 rokov bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, obžalovanému uložil trest odňatia slobody 5 rokov a 6 mesiacov, ktorý považuje za spravodlivý a zároveň dostatočný pre nápravu obžalovaného i ochranu spoločnosti pred jeho protiprávnym konaním. Okrem už spomenutého vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. zák. súd pri tomto závere zohľadnil predovšetkým pomery obžalovaného. Ako vyplynulo z vykonaného (znaleckého) dokazovania, obžalovaný je osobou trpiacou duševnou chorobou podľa MKCH-10, konkrétne diagnózami F61 Zmiešaná porucha osobnosti - disociálna a impulzívna, ale predovšetkým F70.0 Ľahká duševná zaostalosť (mentálna retardácia). Ďalej tiež zohľadnil, že na vzniku disociálneho a kriminálne závadového správania obžalovaného sa podieľalo aj prostredie, v ktorom žil a vyrastal, kde bol prítomný abúzus alkoholu a disociálny spôsob života, za čo obžalovaný nepochybne nenesie vinu, čo platí o to viac, ak v priebehu vyrastania a dospievania nebol nijak usmerňovaný k vedeniu riadneho života, v dôsledku čoho vyrastal v detskom domove, nie pri primárnej rodine. Tiež zohľadnil vyjadrenie znalca, že choroby obžalovaného sú síce trvalé a jeho prognóza do budúcnosti je neistá, avšak je nádej, že pokiaľ na obžalovaného počas dlhšieho trvania trestu odňatia slobody bude vhodne psychologicky pôsobené, obžalovaný získa vzdelanie a po výkone trestu sa prípadne zamestná a nájde si trvalé bývanie, na zmenu jeho „zaužívaného stereotypu“ v civilných podmienkach. Z toho potom podľa názoru súdu možno vyvodíť, že aj trestom kratšieho trvania ako na už uvedenej dolnej hranici za súčasného vhodného terapeutického pôsobenia (čo je súčasťou výkonu trestu odňatia slobody) možno naplniť účel trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák.. Nezostali tiež v tomto smere nepovšimnutými okolnosti prípadu, predovšetkým, že jeho spáchanie bolo podmienené aj spoločným „popíjaním“ alkoholu s poškodeným a v neposlednom rade, že predmet útoku bol poškodenému vrátený a ten si nielenže neuplatnil nárok na náhradu škody, ale aj sám stíhané konanie obžalovaného bagatelizoval. Na výkon uloženého trestu odňatia slobody súd obžalovaného podľa § 48 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním stíhaného skutku už bol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd uložil aj trest prepadnutia „doličnej veci“, a to noža použitého na spáchanie stíhaného skutku. proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania – so zbraňou,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Odvolanie nemôže podať ten, kto sa ho výslovne vzdal.